

NOTA AAN DE LEDEN VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING

ONZE REF. BDL/GK/MEA/2010-3bis

DOC. □□□□□

BETREFT

Voorontwerp van ordonnantie houdende integratie van de genderdimensie in de beleidslijnen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest – tweede lezing.

BIJLAGE

1. Protocol (2010/04) van het onderhandelingscomité van Sector XV
2. Advies Haven van Brussel
3. Advies Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij
4. Advies Actiris
5. Voorontwerp van ordonnantie houdende integratie van de genderdimensie in de beleidslijnen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

VOORGESCHIEDENIS

Onze samenleving bestaat uit evenveel vrouwen als mannen die naargelang hun geslacht met verschillende realiteiten te maken krijgen en bijgevolg uiteenlopende behoeften hebben waaraan de politieke en administratieve beleidsmakers tegemoet moeten komen. Men dient vast te stellen dat beleidslijnen vaak "gender blind" zijn.

Hierbij moet opgemerkt worden dat "**gender**" een andere betekenis heeft dan "geslacht". Terwijl "geslacht" verwijst naar de biologische verschillen tussen mannen en vrouwen, verwijst "gender" naar sociaal geconstrueerde verschillen. Vrouwelijkheid en mannelijkheid en alle eigenschappen die ermee samenhangen, zijn niet aangeboren, maar worden gemaakt, bepaald door mensen. Bovendien veranderen ze met de tijd en kunnen ze ook nog eens verschillen van cultuur tot cultuur.

De **strategie** die erop gericht is om de gelijkheid van vrouwen en mannen te bevorderen en te realiseren, alsook ongelijkheden en discriminaties te voorkomen en weg te werken, heet **gendermainstreaming**.

Dit begrip dook voor het eerst op in verschillende internationale documenten als gevolg van de derde Wereldvrouwenconferentie van de Verenigde Naties (Nairobi, 1985). Tijdens de vierde Wereldvrouwenconferentie van de Verenigde Naties (Peking, 1995) werd het expliciet bekrachtigd en goedgekeurd. Het was het onderwerp van een nieuwe resolutie van de Commissie voor de Status van de Vrouw van de Verenigde Naties in het kader van het evaluatieproces van het Pekingplatform ter gelegenheid van de 10e verjaardag van de Wereldvrouwenconferentie van Peking.

In dit kader werd aan de overheden gevraagd om oog te hebben voor de bepalingen en conclusies van deze conferentie en ze op te nemen in hun beleid. Het principe van gender mainstreaming wordt sinds 1991 tevens vermeld in het communautaire actieprogramma van

de **Europese Unie** inzake gelijke kansen voor vrouwen en mannen. Het was het onderwerp van een mededeling van de Europese Commissie en een aanbeveling van de Raad van Europa.

Gender mainstreaming bestaat uit "*het (re-) organiseren, verbeteren, ontwikkelen en evalueren van beleidsprocessen op zo'n manier dat het perspectief van gendergelijkheid wordt geïntegreerd in alle beleidsdomeinen en op alle beleidsniveaus, door de actoren die normaal dat beleid maken.*" (definitie van de Raad van Europa)

Het gaat dus om een strategie die erop gericht is om binnen ieder beleidsdomein rekening te houden met gender. Het is van belang in het hele beleidsproces. Dat wil zeggen zowel bij de voorbereiding, de uitvoering, als bij de evaluatie. Het is bovendien een opdracht voor iedereen die bij het beleid betrokken is.

Het **verschil tussen gender mainstreaming**, waarvan de integratie het doel is van deze ordonnantie, **en een specifiek gelijkheidsbeleid/positieve acties** moet hierbij duidelijk voor ogen worden gehouden.

Zoals de naam reeds aangeeft, is het specifieke gelijkheidsbeleid mannen-vrouwen een beleid dat wordt toegepast in een specifiek domein om situaties recht te zetten waarin ongelijkheden tussen mannen en vrouwen zijn vastgesteld. Met andere woorden, het specifieke gelijkheidsbeleid is beperkt tot een specifiek domein en wordt a posteriori toegepast om vastgestelde ongelijkheden aan te pakken.

De verschillen tussen gender mainstreaming en het specifieke gelijkheidsbeleid zijn dus evident: enerzijds is er een preventieve, transversale en systematische aanpak (gender mainstreaming), anderzijds een curatieve aanpak, beperkt tot een specifiek domein en gebaseerd op een vaststelling van ongelijkheid tussen mannen en vrouwen. De methodes zijn complementair aan elkaar en kunnen dus in interactie met elkaar toegepast worden.

Deze ordonnantie, gericht op de structurele integratie van de genderdimensie, legt aan de Brusselse Hoofdstedelijke Regering onder meer volgende verplichtingen op om voor al haar bevoegdheden rekening te houden met het genderaspect en concrete maatregelen op te stellen om tot een meer gendergelijk beleid te komen:

- Het voorstellen van **strategische doelstellingen** met het oog op de realisatie van de gelijkheid van mannen en vrouwen die zij in de loop van de regeerperiode wil bereiken voor het geheel van de beleidslijnen (aan het begin van de legislatuur, bij de Regeringsverklaring).
- de relevante **genderindicatoren** bepalen waarmee het integratieproces van de genderdimensie en de realisatie van beleidsdoelstellingen gemeten kan worden.
- een **gendernota** opmaken bij elk ontwerp van algemene uitgavenbegroting waarin de kredieten worden uiteengezet die worden toegekend aan acties voor de gelijkheid tussen mannen en vrouwen en om gender in overweging te nemen in de budgetlijnen.
- Door de bespreking van acties voor gendergelijkheid tijdens de begrotingsonderhandelingen verzekert men ook dat het nodige budget voor meer gendermainstreaming wordt vrijgemaakt, wat niet wil zeggen dat er meer budget zal gevraagd worden. **Gender budgeting** of de integratie van de genderdimensie in het begrotingsproces is een analyse gebaseerd op het genderperspectief van alle vormen van openbare uitgaven en inkomsten en verschaft een overzicht van de rechtstreekse en

onrechtstreekse gevolgen ervan op mannen en vrouwen. Concreet wil dit zeggen dat tijdens de budgetbesprekingen elke minister en staatssecretaris een hoofdstuk voorziet in de algemene beleidsnota waarin hij/zij uitlegt hoe er rekening wordt gehouden met de integratie van de genderdimensie binnen de eigen budgetten. Gender budgeting maakt dus deel uit van de globalere strategie van gender mainstreaming.

- een **gendertest** opstellen voor elk wetgevend en reglementair project, om de impact van het project op de respectievelijke situatie van vrouwen en mannen te meten.
- erop toe te zien dat alle **statistieken** die ze in hun actiedomein opstellen, verzamelen of bestellen, opgesplitst zijn naar sekse en dat er genderindicatoren worden opgesteld.
- erop toe te zien dat in de **openbare aanbestedingen** en in de toekenning van **subsidies** de gelijkheid van kansen in aanmerking wordt genomen.
- **tussentijdse en finale rapportages** op te maken inzake de vooruitgang van het principe van gender mainstreaming en de implementatie van de aanbevelingen van de vierde Internationale Wereldvrouwenconferentie.

Met deze ordonnantie erkent het Brussels Hoofdstedelijk Gewest de besluiten van de vierde Internationale Wereldvrouwenconferentie en tracht ze de aanbevelingen hiervan op te volgen en te realiseren. In deze ordonnantie zit zowel de intentie om op te komen voor meer gendergelijkheid, het creëren van middelen om genderongelijkheid te meten en in kaart te brengen als het implementeren van de specifieke noden en behoeften van vrouwen en mannen bij het opstellen van beleidsplannen, het afsluiten van beheerscontracten en bij sensibiliseringscampagnes.

Hiermee wil het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een verregaande positieve bijdrage leveren om tot een meer gendergelijke maatschappij te komen.

Dit werd reeds bevestigd in het regeerakkoord 2009-2014 waarin werd vermeld dat "*de Regering de genderdimensie zal integreren in al haar beleidsinitiatieven (ordonnantie gendermainstreaming). Op regelmatige basis zal verslag worden uitgebracht bij het Parlement over de ontwikkelingen met betrekking tot het genderspect in alle domeinen van het regeringsbeleid (cfr. ordonnantie betreffende het Rapport van Peking), onder meer door uit te gaan van statistieken voor de beide geslachten afzonderlijk.*"

De Ministerraad heeft het voorontwerp van ordonnantie in eerste lezing goedgekeurd tijdens de zitting van 25 maart 2010.

2. Voorontwerp:

Deze nota beoogt de goedkeuring in tweede lezing van het voorontwerp van ordonnantie betreffende de integratie van de genderdimensie in de beleidslijnen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, in het licht van de adviezen van de Haven van Brussel, van de Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij (BGHM) en van Actiris; alsook in het licht van het ondertekende protocol (2010/04) van het onderhandelingscomité van Sector XV.

3. Adviezen:

1. Haven van Brussel

De Directieraad van de Haven van Brussel laat in zijn brief van 21 mei 2010 weten dat hij een positief advies uitbracht over dit voorontwerp van ordonnantie.

2. Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij

Tijdens de vergadering van 1 juni 2010 bracht de Raad van Bestuur van de Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij een gunstig advies uit over dit voorontwerp van ordonnantie.

3. Actiris

Actiris deelt mee dat dit voorontwerp van ordonnantie aan de Raad van Bestuur ter advies zal voorgelegd worden nadat het in tweede lezing goedgekeurd werd door de Regering. Actiris prijst het initiatief en stelt dat het technische ondersteuning zal bieden bij de invoering van dit beleid binnen de eigen organisatie.

4. Economische en Sociale Raad

De Economische en Sociale Raad deelt mee dat er pas een advies kan worden uitgebracht door zijn Raad van Bestuur op het ogenblik dat dit voorontwerp van ordonnantie in tweede lezing werd goedgekeurd door de Regering.

3. Comité van Sector XV

Het onderhandelingscomité van Sector XV heeft op 21 april 2010 dit voorontwerp van ordonnantie goedgekeurd (protocol 2010/04).

BUDGETTAIRE IMPACT: Nihil

ADVIES VAN DE INSPECTIE VAN FINANCIËN:

Het advies van de Inspectie van Financiën dient in dit geval niet te worden ingewonnen.

BEGROTINGSAKKORD:

Het akkoord van de minister van Begroting dient in dit geval niet te worden ingewonnen.

VOORSTELLING VAN BESLISSING:

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering:

- hecht haar goedkeuring in tweede lezing aan het voorontwerp van ordonnantie houdende integratie van de genderdimensie in de beleidslijnen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;
- gelast de minister bevoegd voor Gelijke Kansen de tekst voor te leggen aan de Raad van State met de vraag om gewoon advies;
- belast de Staatssecretaris bevoegd voor Gelijke Kansen met de uitvoering van deze beslissing.

Bruno De Lille
Staatssecretaris